ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสานของผู้ป่วยจิตเภทที่มารับ บริการในโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์

ผู้เขียน

นายวิรัช วัฒนา

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต(สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร. หรรษา

เสรษฐบุปผา

ประธานกรรมการ

อาจารย์สมบัติ

สกุลพรรณ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคจิตเภทเป็นโรคเรื้อรัง ที่ต้องเสียค่าใช้ง่ายมาก และมีอัตราการกลับเป็นซ้ำสูงการรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสาน เป็นทางเลือกหนึ่งของการผสมผสานการดูแลสุขภาพร่วมกับการรักษาแผนปัจจุบัน การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาการรักษาและ ผลการรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสานของผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยจิตเภทที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ จังหวัดเลย จำนวน 147 รายรวบรวมข้อมูลระหว่างเคือนมิถุนายนถึงเคือนกรกฎาคม 2549 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม ประกอบค้วย 3 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไป การรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสาน และ ผลการรักษาเยี่ยวยาดังกล่าว พัฒนาโดยผู้ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม และผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงกุณวุฒิได้ค่าความตรงของเนื้อหา ประมาณ 0.96 ความเชื่อมั่นในส่วนการรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสานคำนวณโดยใช้ ค่า ดูเดอร์-ริชาดร์สัน 21 เท่ากับ 0.79 ส่วนผลการรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสานคำนวณความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาล ได้เท่ากับ 0.82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าวิธีการรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสานที่ผู้ป่วยจิตเภทเลือกใช้มาก ที่สุดในแบบพิธีกรรมบำบัดได้แก่ การผูกข้อต่อแขน (ร้อยละ 12.6) แบบอาหารบำบัด ได้แก่ การงด อาหารแสลง (ร้อยละ 100.0) แบบสมุนไพรบำบัดได้แก่ การรับประทานยาต้มสมุนไพร (ร้อยละ 100.0) และแบบกายบำบัดได้แก่ การนวดผ่อนคลาย (ร้อยละ 100.0) ส่วนผลการรักษาเยี่ยวยาแบบพื้นบ้าน อีสานทั้งสี่แบบ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า เป็นการเสริมสร้างกำลังใจ(ร้อยละ 50.0-100.0)

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรทางสาธารณสุขรวมทั้ง พยาบาลวิชาชีพในการให้การดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมสุขภาพท้องถิ่นโดยการ ผสมผสานแนวคิดการแพทย์แผนปัจจุบันกับการเยี่ยวยาแบบพื้นบ้านอีสานต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University -All rights reserved

Independent Study Title Esan Folk Treatment Among Persons with Schizophrenia Receiving

Services at Loei Rajanagarindra Psychiatric Hospital

Author

Mr. Wirat Wattana

Degree

Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Hunsa

Sethabouppha

Chairperson

Lecturer Sombat

Skulphan

Member

ABSTRACT

Schizophrenia is a chronic disease with high cost and relapsed rate. *Esan* folk treatment is an alternative treatment in the community which can be integrated with modern treatment for persons with schizophrenia. This descriptive study was conducted to examine *Esan* folk treatment and its results on persons with schizophrenia. Using purposive sampling, 147 persons with schizophrenia receiving services at Loei Rajanagarindra Psychiatric hospital during June to July 2006 were selected. Research instrument was a questionnaire, consisted of three main parts: demographic data, the *Esan* folk treatment and the result of *Esan* folk treatment developed by the researcher from literature reviews. The content validity index (CVI) of questionnaire was about 0.96. The reliability of *Esan* folk treatment using the Kuder Richardson (KR-21) coefficient was 0.79, while that of the results of folk treatment using Cronbach's alpha coefficient was 0.82. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of this study revealed that folk treatment commonly used among persons with schizophrenia included traditional ceremony, in particular "Pook Khor Tor Khan" (12.6 %), treatment of diet, such as food taboo (100.0%), herbal treatment through boiled herb (100.0%) and physical therapy such as Thai massage for relaxation (100.0%). The effects of all those folk

treatments according to the sample was enhancing will-power (50.0-100.0%)

The results of the study can be used as basic information for health care providers including nurses for caring persons with schizophrenia by integrating modern and folk treatment in the future.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved